

hurtigere end nu, hvor man beforderer det fra den ene Færge til Land og fra Land til den anden Færge igen paa Land og igen i Færge og saadan gentagne Gange paa samme Maade. Ved samme Lejlighed vil man kunne udnytte de udmærkede Vandveje, som vi besidder i langt større Omfang end næsten noget andet Land, og som vi baade kunde og burde udnytte i langt betydeligere Grad, end vi gør det i Øjeblikket, og dog er det jo bekendt, at Godset kan bringes langt billigere over Søen end over Landjorden.

Det var kun disse Bemærkninger, jeg vilde fremsætte her, for da Lovforslagene sandsynligvis vil gaa i Udvalg, antager jeg, at der vil blive Lejlighed der til at komme nærmere ind paa dem.

Ministeren for offentlige Arbejder (*Hassing Jørgensen*): Maa jeg takke for den velvillige Behandling, de foreliggende Lovforslag i det hele taget har faaet af dette høje Ting.

Det ærede 1ste Medlem for 10de Kreds (Ejsing) begyndte med at konstatere, at det forholdt sig rigtigt, saaledes som han ved en Lejlighed havde udtalt, at Statens Udgifter stadig vilde vokse, det vilde være umuligt at nedsætte dem. Selv om nogle talte om Sparsommelighed, vilde det dog ikke lykkes at gennemføre den, og det ærede Medlem var stærkt inde paa det Omfang, som Statsomsorgen i de senere Aar har taget, og mente, at man derigenem vilde slippe Befolkningens Energi. Men, uden at jeg skal modsige det ærede Medlem i disse Betragtninger, vil jeg gerne paapege, at det forekommer mig alligevel, at de vanskeligt kan komme til Anvendelse i det foreliggende Tilfælde, thi her er dog ikke Tale om en Statsomsorg for Befolkningen eller de enkelte Individuer. Her er Tale om Udøvelse af Statens egne Funktioner, og her er Tale om at bringe disse Funktioner til Udførelse med den størst mulige Anstrengelse. Efter min Opfattelse vilde det altsaa snarere tjene til almindelig Opmuntring af Befolkningens Energi, at Staten for sit Vedkommende i de Funktioner, som paahviler den, gør sig de størst mulige Anstrengelser. Det ærede Medlem ironiserede en lille Smule over, at disse Forslag fremtræder med Titelen: en samlet Plan, og mente, at det havde man ogsaa haft i 1908. Der er nu alligevel en vis Forskel paa Lovforslagene fra 1908 og de Lovforslag, som her foreligger, for saa vidt angaar det, der er betegnet med „Forslag til Lov om for-

skellige Statsbaneanlæg“. Der er den Forskel, at Lovforslagene fra 1908 kun angik en Del Enkeltheder, for det første en hel Række Privatbanelovforslag, hvad der ganske vist ogsaa er Tilfældet nu, men dernæst, at det, der skulde karakterisere disse Lovforslag her som en samlet Plan, er dette, at man angiver Udviklingsmulighederne for hele Landets Vedkommende, angiver, med hvilke Midler man for hele Landets Vedkommende vil udvikle Statsbanernes Ydeevne. Derfor vil det ogsaa, som det ærede 2det Medlem for 7de Kreds (Døcker) meget træffende udtrykte det, i høj Grad blive et Program for Statsbanernes Udvikling i de kommende Aar, og det er i saa Henseende af mindre Betydning, om dertil saa kommer i større eller mindre Udstrækning saadanne Forslag som dette om Skive—Videbæk-Banen. Det forandrer i og for sig ikke Karakteren af Statsbanedriften. Derimod den fuldstændige Forskydning af Statsbanernes Hovedlinier med Dobbeltspor giver Banerne som Helhed en helt anden Karakter, end de har haft tidligere.

Flere ærede Medlemmer har i høj Grad fremhævet dette som Hovedbetydningen, at man ved Forsyningen med Dobbeltspor udvider Statsbanernes Ydeevne i en ganske storartet Grad. Ogsaa det ærede 1ste Medlem for 10de Kreds paapegede dette og udtalte fuldstændig rigtigt, at Statsbanernes Ydeevne multipliceres 6 eller 7 Gange ved Anlæg af et 2det Spor jævnsides med et 1ste Spor. Det ærede Medlem advarede noget imod, at man skulde føle sig alt for forpligtet til at tilvejebringe fuldt tilfredsstillende Forhold. Fuldt tilfredsstillende Forhold vilde dog altid være et relativt Begreb, og han omtalte meget karakteristisk ogsaa efter min Mening, at Befolkningen faktisk under disse meget vanskelige Forhold i mindre Grad giver deres Misfornøjelse til Kende, end de mange Gange har gjort det tidligere under langt bedre Forhold. Men ogsaa dette maa dog sikkert opfattes relativt, man kan dog ganske sikkert ikke mene andet dermed, end at Befolkningen saa fuldstændig har Øje for de Vanskeligheder, der foreligger, at den af den Grund indstiller sin Kritik. Man vil ingen Sinde, tror jeg, kunne opnaa Tilfredshed hos Befolkningen, hvis man uden en saadan tvingende Nødvendighed som den, der nu foreligger, byder den saadanne Rejsevilkaar, som det nu er Tilfældet. Heller ikke er jeg aldeles enig med det ærede Medlem i, at det ikke gaar saa nøje til med Minutterne, at man ikke skal an-